СЪВМЕСТНО ИЗЯВЛЕНИЕ НА WENRA, HERCA И NORA ОТНОСНО ПОТЕНЦИАЛНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЯДРЕНАТА БЕЗОПАСНОСТ В РЕЗУЛТАТ ОТ РУСКИТЕ АТАКИ СРЕЩУ ЕНЕРГИЙНАТА ИНФРАСТРУКТУРА НА УКРАЙНА

10 ноември 2026 г.

Ние, Асоциацията на западноевропейските органи за ядрено регулиране (WENRA), Ръководителите на европейските компетентни органи по радиационна защита (HERCA) и Ръководителите на органите за радиационна безопасност на скандинавските държави (NORA), изразяваме дълбоката си загриженост във връзка с нарастващите рискове за ядрената безопасност, произтичащи от военните действия на Русия срещу Украйна и продължаващите атаки срещу енергийната инфраструктура на страната.

Тези атаки допълнително утежняват тежките последици, които украинското общество вече понася в резултат на многократните прекъсвания на електроснабдяването, както и значителните трудности и страдания, причинени на населението.

Неприемливите и продължаващи атаки на Русия срещу електроенергийните мрежи, инфраструктурата и електрическите подстанции предизвикват продължителни и широкообхватни прекъсвания на електроснабдяването през целия период на войната и продължават да създават такива, като по този начин застрашават условията, необходими за поддържане на ядрената безопасност.

Тъй като атаките на Русия срещу критичната инфраструктура на Украйна стават все по-безразсъдни, включително чрез използването на оръжия с все по-голяма разрушителна сила, нараства рискът в близко бъдеще тези условия да се влошат допълнително. Това потенциално би могло да доведе до пълен срив на националната електроенергийна система (т.нар. „пълен блекаут“), което би имало допълнителни сериозни последици за безопасността на всички ядрени съоръжения. Възстановяването на електроенергийната система при подобен сценарий би могло да бъде изключително трудно, което би удължило неприемливите рискове за ядрената безопасност, породени от военните действия на Русия.

Влошаването на условията за осигуряване на ядрената безопасност в крайна сметка би могло да доведе до събития, свързани с освобождаване на радиоактивни вещества, които потенциално могат да засегнат населението и околната среда на територията на Украйна, а е възможно и извън нейните граници (вж. съвместното изявление на HERCA и WENRA от 2022 г.).

Поради това NORA, HERCA и WENRA подчертават неотложната необходимост Русия да прекрати атаките срещу ядрените съоръжения на Украйна и срещу енергийната инфраструктура, която е от съществено значение за тяхната безопасна експлоатация.

В рамките на нашето сътрудничество оставаме ангажирани с внимателното проследяване на състоянието на безопасността в Украйна и с по-нататъшното укрепване на аварийната готовност и реагиране, както и на трансграничната координация в Европа, с цел справяне с продължаващата ситуация и произтичащите от нея заплахи.

Същевременно продължаваме да подкрепяме Държавната инспекция за ядрено регулиране на Украйна (SNRIU), като им предоставяме своите знания и експертен опит.